

Etelä-Savon ELY -keskus

MUISTIO

Ympäristönsuojelun ja vesienkäytön palvelut -yksikkö

16.11.2015

Paikka:	Etelä-Savon ELY -keskus, kokoustila Saimaa	
Läsnä:	Matti Valli	Kyyveden kalastusalue
	Yrjö Takkinen	Kyyveden kalastusalue
	Leo Laukkanen	Haukivuoren aluejohtokunta
	Antti Vauhkonen	MTK
	Rauno Asikainen	Kesäasukkaat
	Heikki Tanskanen	Mikkelin kaupunki
	Antti Haapala	Etelä-Savon ELY -keskus
	Esa Rouvinen	Etelä-Savon ELY -keskus

Matti Valli esitteli kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman päivitykseen ja uudistamiseen liittyviä asioita, uuden kalastuslain sisältöä ja sen aikatauluja, alueella uudelleen esille nousseen pohjapatohankkeeseen liittyviä asioita, osakaskuntien yhdistämishanketta sekä Kyyveden poistokalastus tuloksia yhdessä Yrjö Takkisen kanssa vv. 2011-15.

Käydyssä keskustelussa todettiin, että käyttö- ja hoitosuunnitelman uudistaminen uuden kalatalousalueen osalle laajennettuna vaatii yhteistyötä eri tahojen välillä. Hankkeen toteuttaminen vaatii kalastusalueiden omarahoituksen lisäksi ELY -keskuksen, kaupunkien ja kuntien rahaa. Kyyveden osalta kyseeseen tulevat Mikkelin kaupunki ja Kangasniemen kunta. Todettiin, että käyttö- ja hoitosuunnitelma voidaan valmistella pitkälle valmiiksi, mutta uusi suunnitelma voidaan hyväksyä vasta uuden kalatalousalueen toimesta. Toistaiseksi ei ole täysin selvää millainen on uuden käyttö- ja hoitosuunnitelman sisältö. Suunnitelma tulee sisältämään osin samoja asioita kuin laadituissa vesienhoitosuunnitelmissa ja -toimenpideohjelmassa on esitetty. Vuoden 2016 aikana tulee selvittää suunnitelman sisältö sekä perusmalli. Todettiin, että suunnitelma on hyvä laatia konsulttityönä, jota ohjataan.

Uuden kalastuslain sisältöä käytiin läpi yleisellä tasolla. Kalastusalueiden toiminta päättyy vuoden 2018 lopussa ja uusien kalatalousalueiden toiminta käynnistyy vuoden 2019 alussa. Vuonna 2016 asetetaan yhteistyöryhmä, joka ehdottaa uusien kalatalousalueiden rajat. Työryhmässä on kalastusalueiden edustus.

Alueella uudelleen virinneen pohjapatoasian osalta todettiin, että asialle olisi saatava lopullinen kestävä ratkaisu. Sovittiin, että seuraavaan johtoryhmän kokoukseen kutsutaan kuultavaksi hankkeessa mukana ollut Nyyrö Koskela sekä Etelä-Savon ELY -keskuksen vesistö rakentamisen asiantuntija.

Osakaskuntien yhdistämishankkeen osalta todettiin, että hankkeen vetäjäksi on tulossa Metsähallitus ja hankehakemus saadaan maaseuturahastoon helmikuun 2016 loppuun mennessä. Osakaskuntien kustannukseksi arviointiin n. 1 €/ha ja kalastusalueen kustannukseksi 2000-3000 €. Lisäksi todettiin, että ELY:ssä on henkilö (Olli Räsänen) tekemässä alustavaa työtä (osakasluetteloiden laatiminen) mm. Kyyveden osalla.

Vuonna 2015 hoitokalastussaaalis oli n. 72 000 kiloa. Nuottavetoja oli 37 ja keskimääräinen saalis/veto oli n. 1950 kiloa. Kilohinnaksi muodostui 0,35 euroa/kilo. Todettiin, että kustannus/kilo on hieman enemmän verrattaessa vuoden 2014 tulokseen, jolloin saalis oli n. 40 000 kiloa/10 vetoa (0,17 €/kilo). Eroa vuoden 2014 kustannukseen selittää mm. se, että jotkin vedot kohdistuivat alueille, joilla kalojen määrä oli pieni. Verrattaessa muodostunutta kustannusta esim. Mikkelin alapuolella toteutetun hoitokalastuksen (kustannus n. 0,7 euroa/kilo) kustannuksiin, on muodostunut kustannus kilpailukykyinen.

Sovittiin, että Matti Vallin kalvosarja liitetään muistioon

Antti Haapala esitteli vuoden 2015 koekalastuksiin liittyen tutkitut alueet, tutkimusmenetelmät, toteutukseen liittyvät asiat sekä alustavat tulokset taulukkomuodossa. Käydyssä keskustelussa todettiin, että ELY -keskus laatii esityksen vuoden 2016 hoitokalastusalueista saatujen tulosten ja muun aineiston perusteella. Alueet sovitaan tämän jälkeen yhteisesti. Lisäksi sovittiin, että esitys liitetään muistioon.

Vuoden 2016 vesienhoitoon liittyvät avustukset ovat haettavana ELY -keskukselta. Hakemusten tulee olla ELY -keskuksessa 30.11.2015 mennessä. Jos jostakin toimenpiteestä (esim. hoitokalastus) on voimassa oleva sopimus ELY:n kanssa, ei tältä osin ole tarpeen laatia uutta hakemusta. Ennakoitiin, että rahoituspäätökset saadaan ELY:stä maaliskuun 2016 loppuun mennessä.

Yrjö Takkinen kertoi, että alueella on istutettu siikaa ja pyyntiä voisi tältä osin tapahtua.

Esa Rouvinen esitteli Metsäkeskuksen hankkeen tilannetta. Metsäkeskukselta saadun tiedon mukaan hankealue on käyty maastotöiden osalta läpi. Suurusluokkana voi todeta, että mahdollisia laskeutusaltaiden/putkipatojen paikkoja on löytynyt n. 45 kpl, kosteikoiden/pienkosteikoiden/tulvitusalueiden paikkoja n. 15 kpl ja pohjapatosarjojen paikkoja n. 5 kpl. Käydyssä keskustelussa Metsäkeskuksen mallia metsätalouden vesiensuojeluun liittyen pidettiin hyvänä. Lisäksi todettiin yleisesti, että käyttö- ja hoitosuunnitelmiin voidaan sisällyttää myös vesienhoidon toimia, jotka ovat osin samoja kuin kalaston hoidon toimet, mutta muiden maa-alueiden toimien osalta tilanne on vaikeampi.

Todettiin, että Etelä-Savon ELY -keskus on tehnyt koekalastusta myös muilla alueilla ja ELY -keskus tiedottaa koe- ja hoitokalastusten tuloksista erikseen vuodenvaihteen tienoilla.

Seuraava johtoryhmän kokous pidetään 9.2.2016 klo 13.00 alkaen Etelä-Savon ELY -keskuksen tiloissa (Jääkärintie 14, Mikkelin, kokoustila Saimaa 1. krs).

Laati 8.12.2015

Esa Rouvinen

Kyyveden osa-alueiden Nordic koekalastustuloksia

2010-2015

Tutkittavat alueet, menetelmät ja toteuttajat

- Aluejaottelu perustuu Kyyveden jakoon eri vesimuodostumiin
- Koska koekalastusalueet ovat samankaltaista tyyppiä (humuspitoisuudeltaan keskihumuksisia pl. Suovunselkä) ovat kalastoluokittelutulokset hyvin keskenään vertailukelpoisia
- Kaikki esitetyt koekalastustulokset Nordic –menetelmällä paitsi Juurikkaselän ensimmäinen kalastus poikkeavalla VEKARY verkkosarjalla
- Koeverkotukset osakaskunnat+ ESA-Ely muut alueet, RKTL Kyyveden pääallas eli ”Venätselkä”

Seuraavassa karttaesityksinä Verkkokoekalastusten tuloksia v. 2010-2015

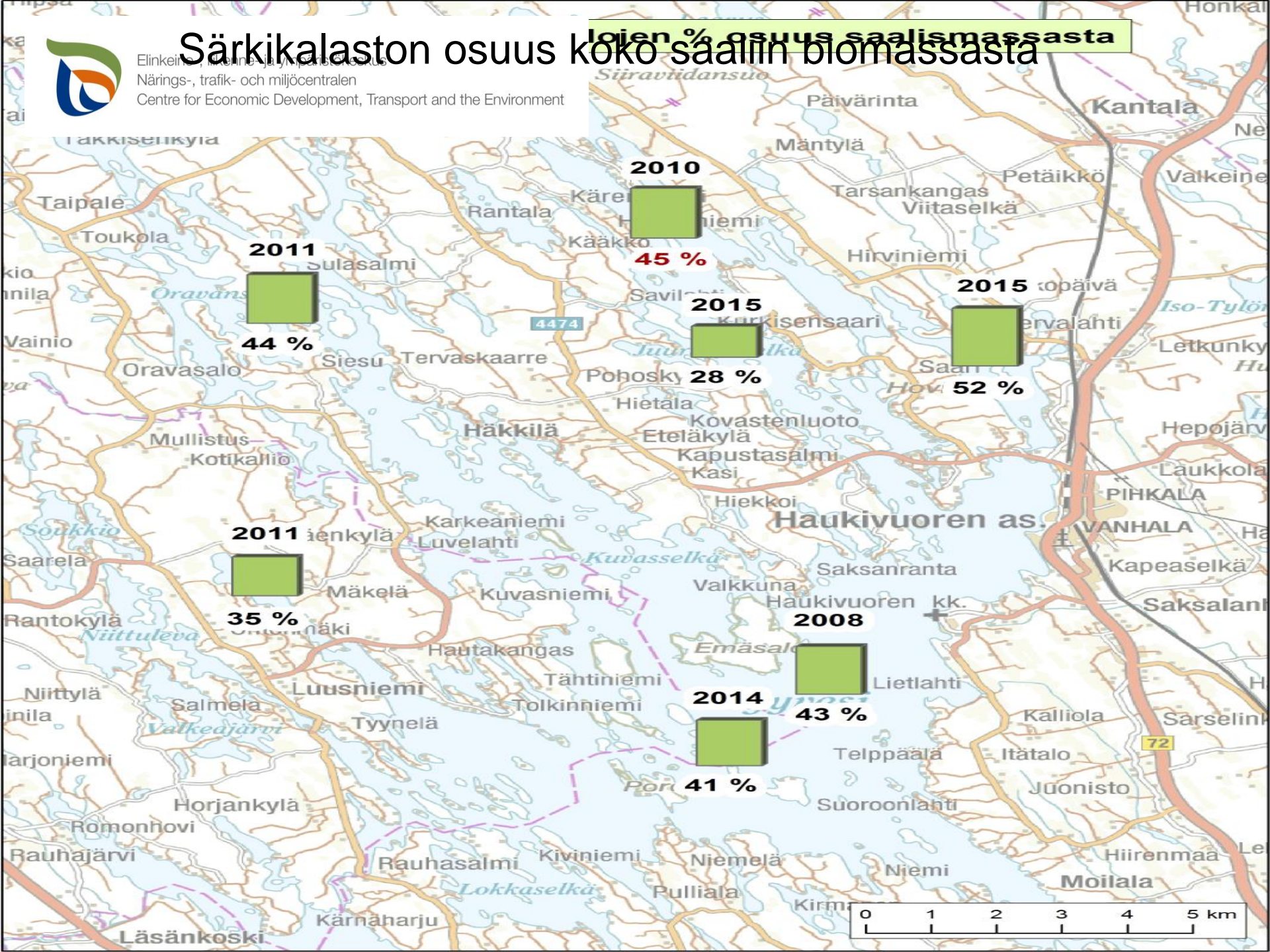
- Jokainen indeksi omassa kartassaan
- Koekalastusvuosi pylväiden yläpuolella, indeksiarvo (esim. särkikala% kokonaismassasta) pilareiden alla
- Kahdelta alueelta jopa vuosien välistä vertailua mutta Juurikkasalmen v. 2010 tulokset hieman eri verkosarjalla (ne siksi punavärillä).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

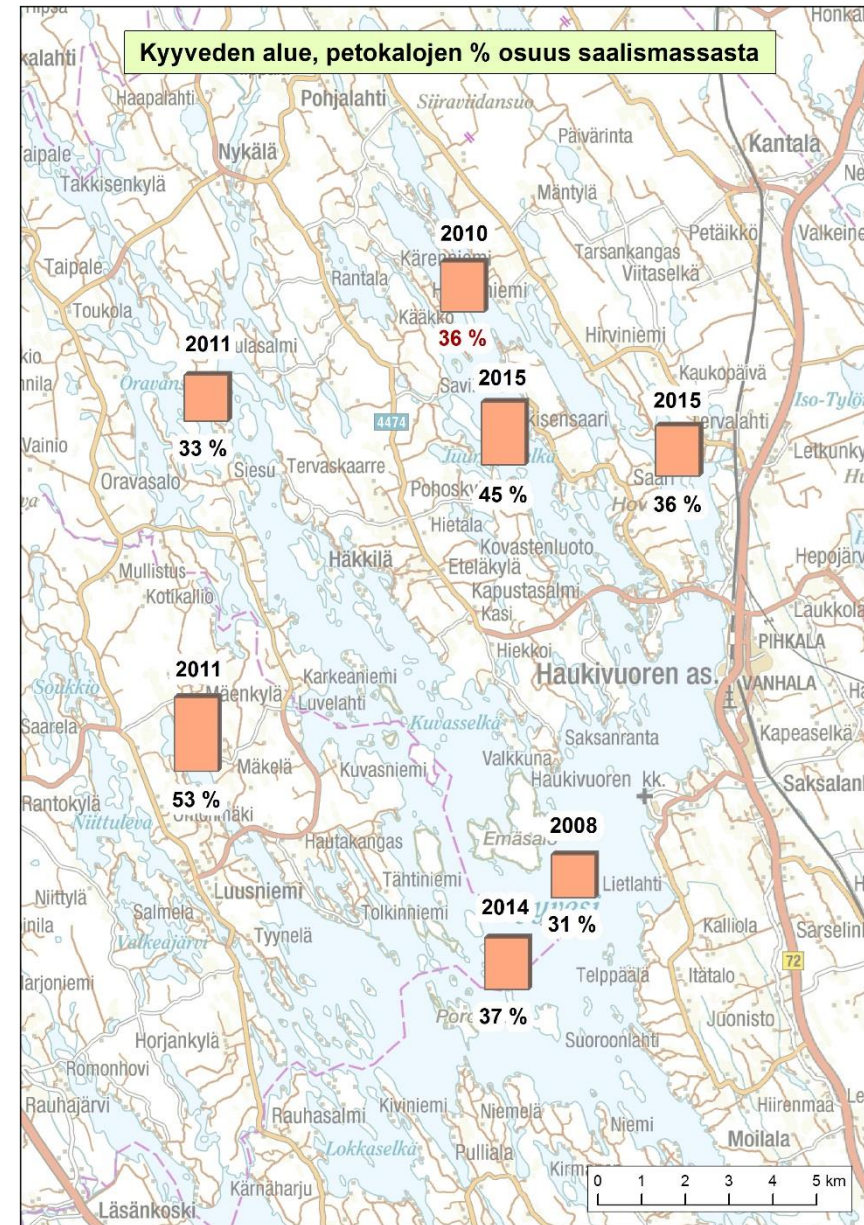
Särkikalaston osuus koko saaliin biomassasta

Lojen % osuus saaliin biomassasta

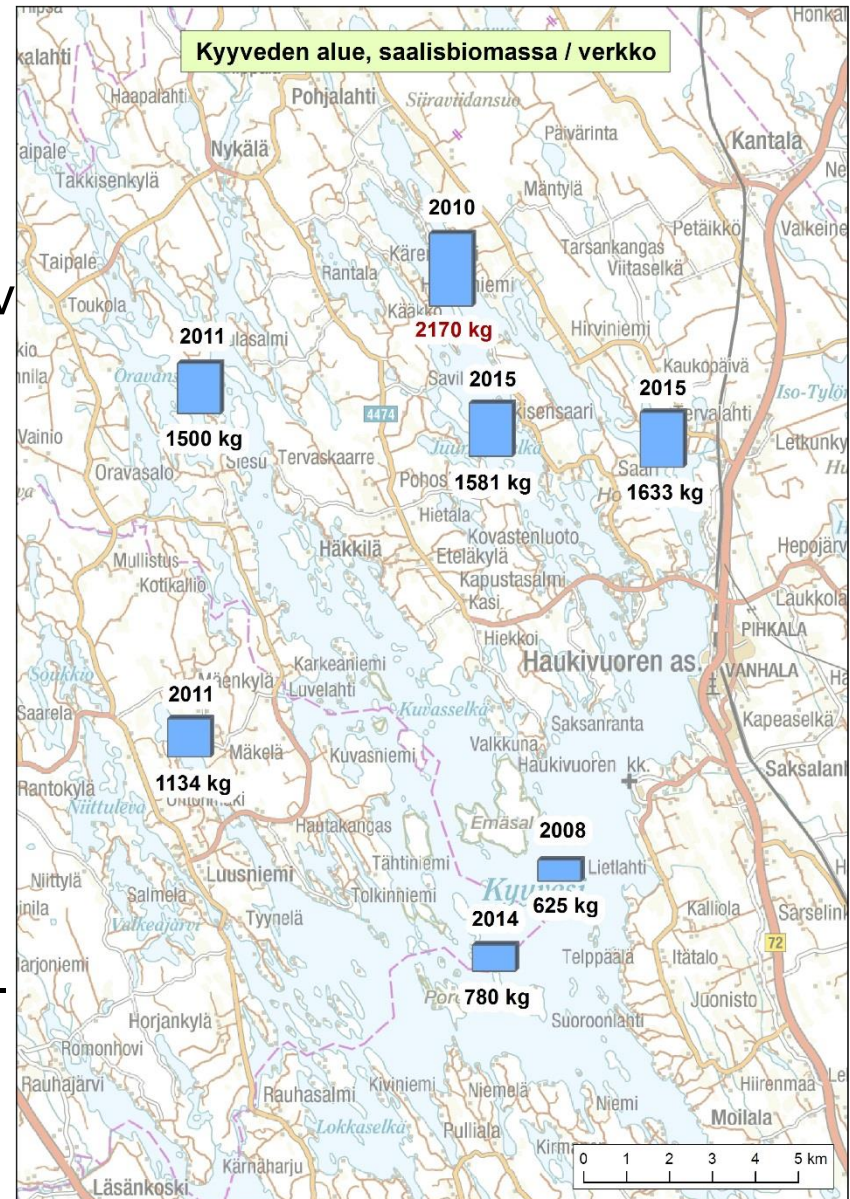

- Petokalojen osuus saaliista Paras Viikarinlahdella, huonoin Kyyveden pääaltaalla v. 2008
- Juurikkaselällä kohenemista Vuosien 2010-2015 välillä
- Toteutetut poistokalastukset Korjaavat tilannetta pääaltaalla

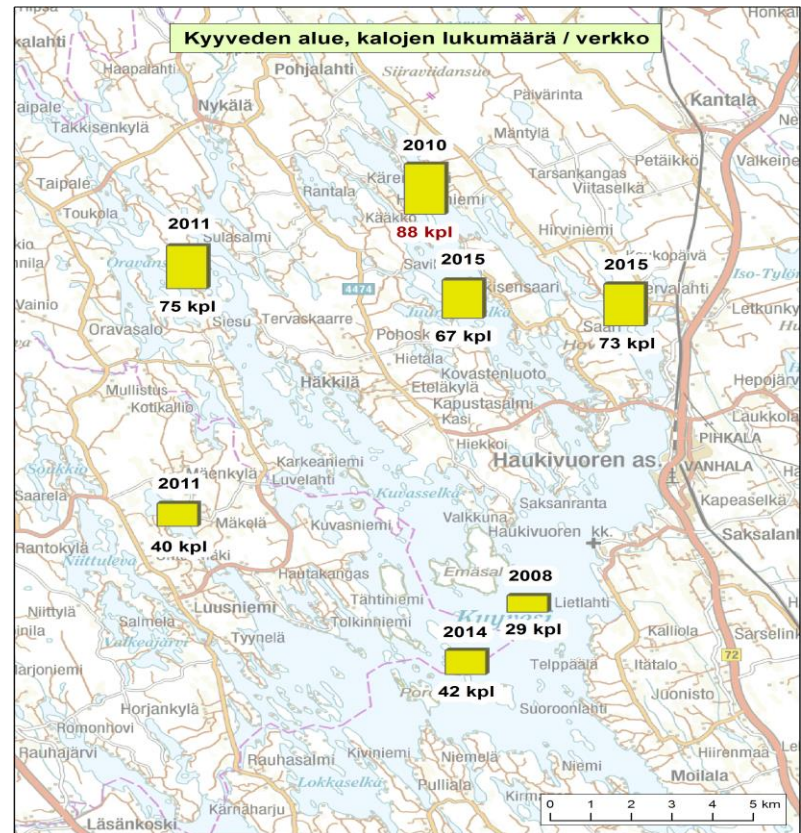
- Rehevimmillä alueilla korkein Biomassa/verkko; Juurikkaselkä v. 2010: paremmin pyytävät verkot
- Venätselän-Poroselän alue Tässä suhteessa erinomaista; v. 2014 tulos Venätselällä luotettavampi
- Alhaisempiakin biomassoja suurjärviltä löytyy: Haukivesi: 421 kg, Puruvesi: 430, Puula: 266...
⇒ Tehokalastuskohteena Kyyveden keskusallas on OK

Kalastuksen onnistuminen

- Mahdollisesti Venätselän v. 2008 koekalastus?
- 2008: 56 verkkoyötä, 2014: uusitun ohjeen mukaisia verkkoöitä 68 kpl
- Jakaminen syvyysvyöhykkeille tarkempaa v. 2014

ALUSTAVAT tulokset taulukkomuodossa

Osa-alueen nimi	Vuosi	Särkikala %	Petokala %	Biomassa/ verkko	Kplmäärä/ verkko	Kalastoluokka	Kok.P	klorofylli
Jousvesi-								
Honkalahdenselkä	2011	44	33	1500	75	Välttävä	14	11,1
Kyyvesi, keskusallas	2008	43	31	625	29	Erinomainen	12	7,4
Kyyvesi, keskusallas	2014	41	37	780	42	Hyvä	12	7,9
Suovonselkä	2015	52	36	1633	73	Hyvä - Tyydy	69	46
Kapustasalmen pohj.puoli	2010	45	36	2170	88	Välttävä	22	8
Kapustasalmen pohj.puoli	2015	28	45	1581	67	Tyydyttävä	22	8
Viikarinlahti	2011	35	53	1134	40	Erinomainen-	35	16

Huom: Suovonselkä ja Viikarinlahti eri pintavesityyppejä kuin muut; niillä esim. suurempi särkikalamäärä "sallitaan" erinomaiseen tilaluokkaan

Muiden lähialueiden tuloksia

- Härkjärvi koekalastettu v. 2011: särkikaloja 55%, Biom: 1780/verkko; kalastoluokitustulos Välttävä
- Iso-Perkai 2014: särkikaloja: 75%, Biomassa/verkko 2241
- Iso-Lahnanen 2014: särkikaloja 71% mutta saalisbiomassa vähäinen
- Laavus 2010: särkikaloja: 51%, Biomassa/verkko 1385 kg.
- Poistokalastustarvetta olisi erityisesti Kyyveden Suovulla, Jousvesi-Honkalahdenselällä, Iso-Perkaissa, Härkjärvässä ja mahd. vieläkin Kapu.salmen N-puolella esim. Ruukkune
- Koekalastuskohteet: suunnitellut + Niskajärvi 2016

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Näiden tulosten valossa on hyvä jatkaa

Kyyveden alueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Vesistö ja valuma-alue tiedot: Numerotietoa, vesistön ekologinen tila

Strategia, kunnostus, tavoitteet, toimenpiteet, toimet valuma-alueella

Vesienhoidon edistäminen: Jätevesien puhdistaminen, kuormituksen vähentäminen

Selvitykset: kuormitus, valuma-alueiden kuormitus, happiongelmat, humusmalli, virtaaman kontrolli

Mihin hoito- ja käyttösuunnitelmaa tarvitaan; AVIn tekemät kuormituspäätökset,

Rahoitus: ELY, AJK, omaraha

Kilpailutus

Konsultti laatii yhdessä kalastusalueen johdon kanssa

Aikataulutus; ELYn rahoituspäätös keväällä 2016

Hyväksyntä: omistajan tahdon haarukointi, kalastusalueen hyväksyntä, kalatalousalueen

Kalastuslaki

- Asetus aikaisintaan marraskuussa 2015
- Kalastusalueiden toiminta päättyy 31.12.2018. TP2018 3/2019
- Kalatalousalue aloittaa 1/2019
- Yhteistyöryhmä asetetaan 2/2016, joka ehdottaa Kalatalousalueen rajat
- Kalatalousalueen tehtävät kalastuslaissa.
- Kalatalousalue voinee tehdä myös vesienhoidollisia tehtäviä

Pohjapatosuunnitelma 2013

- Läsäkosken lohien tarpeet; 2,2 m³/s
- Vesioikeudellinen yhteisö voi olla toimijana – nyk vesilaki
- Kustannukset: pato + vesioikeudellisen toimijan kulut+ maanmittaustoimitus
- Pohjapato –säännöstelty pato - vuotuiset kustannukset säännöstelystä

Osakaskuntien yhdistäminen

- Metsähallitus lupautunut toimijaksi
- Metsähallitus hakenee rahoitusta MaaseutuRahastosta helmikuussa 2016
- Maaseutu Rahaston myönteistä päätöstä odotellaan maaliskuusta 2016 alkaen
- Ely palkannut henkilön, joka selvittää osakaskuntien (90/30) yhteystietoja – Olli Räsänen
- Kustannukset osakaskunnille: n. 1,0 eur/ha
- Kustannukset kalastusalueelle 2000-3000 eur

Poistokalastus Kyyvesi 2011-2015					
	2011	2012	2013	2014	2015
saalis	3600	14100	18100	39500	72100
vedot	9	10	9	10	37
keskim	400	1410	2011	3950	1948
eur/kg				17 cent/kg	35 cent/kg